ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПРОФИЛ НА ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ

Декември 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.

Въведение.....3
1. Местоположение, географски и демографски характеристики на Община Две могили.....4
2. Природно - ресурсен потенциал и природни забележителности..... 7
3. Анализ на икономическия потенциал на общината.....8
3.1.Селското стопанство като поле за доходен бизнес.....9
3.2.Състояние и потенциали на сектор „Промишленост“ за развитие на бизнеса.....13
3.3.Търговия и услуги.....17
4. Историческото и културно богатство на Община Две могили като предпоставка за развитие на туристическия, хотелиерския и културно-развлекателен бизнес на територията на общината.....18
5.Осигуреност с човешки ресурси и институционална подкрепа на бизнеса в Община Две могили.....27
5.1.Образователна инфраструктура, обучение и адаптивност на бъдещите кадри към потребностите на местния бизнес.....27
5.2.Човешки потенциал за развитие на бизнеса в общината.....29
5.3.Административен потенциал и институционална подкрепа за бизнеса в Община Две могили.....35
6. Актуално състояние на имоти – общинска собственост, подходящи за инвестиционна дейност в общината.....36

ВЪВЕДЕНИЕ

Инвестиционният профил на Община Две могили има за цел да запознае бъдещи инвеститори, както и всички, които проявяват интерес към характеристиките и възможностите на общината, с нейните потенциали – природни, икономически, човешки фактор – за развитие на успешен бизнес.

Като място за перспективни инвестиционни вложения, Община Две могили има значителен, но все още недостатъчно използван потенциал за развитие на бизнеса и на местната общност. В документа са разгледани следните предпоставки за постигане на сигурност и добра възвращаемост на направените инвестиции и устойчивост на постиганите резултати, които формират и структурата на Инвестиционния профил на общината:

1.Местоположение, географски и демографски характеристики на Община Две могили. Този раздел има за цел да разкрие онези особености на общината, които са свързани с предимствата на местоположението и свързаността на общината, както и с общата демографска картина на община Две могили, които са съществени за функционирането на съществуващите и на новоразкриващите се бизнеси;

2.Природно - ресурсен потенциал и природни забележителности. В този раздел са представени природното богатство и природните забележителности, които са определящи за развитието на бизнеса и особено - на туристическия и хотелиерския бизнеси, и за осигуряване на благоприятна жизнена среда за труд и отдих както на заетите в тях, така и на всички жители и гости на общината;

3.Ретроспективен анализ на икономическия потенциал на общината. Анализът е извършен в следните направления:

3.1.Селското стопанство като поле за доходен бизнес

3.2.Състояние и потенциали на сектор „Промишленост“ за развитие на бизнеса

3.3.Търговия и услуги

4. Историческото и културно богатство на Община Две могили като предпоставка за развитие на туристическия, хотелиерския и културно-развлекателен бизнес на територията на общината.

5. Осигуреност с човешки ресурси и институционална подкрепа на бизнеса в Община Две могили

5.1.Образователна инфраструктура, обучение и адаптивност на бъдещите кадри към потребностите на местния бизнес

5.2.Човешки потенциал за развитие на бизнеса в общината

5.3.Административен потенциал и институционална подкрепа за бизнеса в Община Две могили

6. Актуално състояние на имоти – общинска собственост, подходящи за инвестиционна дейност в общината

1.Местоположение, географски и демографски характеристики на Община Две могили

Община Две могили е разположена в източната част на Дунавската хълмиста равнина върху площ от 342,3 кв. км. Заема 13,1 % от територията на Русенска област и 0,3% от тази на цялата страна. Територията й се състои от землищните граници на 12 населени места: селата Баниска, Батишница, Бъзовец, Каран Върбовка, Кацелово, Могилино, Острица, Помен, Пепелина, Широково и Чилнов.

Неин административен център е град Две могили. Той се намира на 32 км на юг от град Русе. Разположен е от двете страни на жп линията Русе - Горна Оряховица. Община Две могили граничи с общините Иваново, Борово, Опака, Попово и Бяла.(вж. Сх. № 1.)

***Сх. № 1.* Географско положение на Община Две могили**

Общината е с благоприятно географско положение. Разстоянията на общинския център Две могили до центровете на съседните общини и до някои големи градове в България са дадени в Таблица №1.

***Таблица №.1.* Разстояния в километри от гр. Две могили до центровете на съседни общини и до някои големи градове в България**

София	Варна	Русе	Велико Търново	Бяла	Борово	Попово	Иваново	Опака
280	220	32	80	20	12	41	12	38

Източник: www.bgmaps.com

Община Две могили е разположена в регион, в който са развити всички видове транспорт – автомобилен, железопътен, воден и въздушен. Главно предимство на общината е наличието на ЖП транспорт. Железопътната гара е съоръжена с маршрутнорелейна централизация. Има изградена рампа за товаро-разтоварна дейност с портален кран. Транспортната, енергийната и телекомуникационна инфраструктура на общината са добре развити.

Реализацията на проекта за строителство на автомагистрала „Русе – Велико Търново“ ще окаже благоприятно въздействие върху социално-икономическото развитие на общината. Община Две могили има реалната възможност да ползва ефекти и от редица подобрения, които се планират в транспортната инфраструктура на и около гр. Русе във връзка с магистралата.

Налице е добре изградена междуселищна транспортна схема, както и редовно транспортно обслужване между общинския и областния център.

В община Две могили живее около 3,6% от населението на област Русе (8 889 души по постоянен адрес и 7 783 души по настоящ адрес[1]).

Урбанистичната структура на общината включва град Две могили - административен център и 11 села, обединени в 6 кметства (с. Батишница, с. Бъзовец, с. Баниска, с. Помен, с.Чилнов, с. Кацелово) и 5 кметски наместничества (с. Широково, с. Пепелина, с. Острица, с. Каран Върбовка, с. Могилино) Отстоянието в километри от административния център – гр. Две могили до отделните населени места в общината е следното: с. Баниска – 25 км, с. Батишница -10 км, с. Бъзовец - 15 км, с. Каран Върбовка - 19 км, с. Кацелово - 26 км, с. Могилино - 31 км, с. Острица - 13 км, с. Пепелина - 7 км, с. Помен -33 км, с.Чилнов - 20 км. и с. Широково - 10 км.

Община Две могили е от IV-ти функционален тип.

Административният център Две могили е обявен за град през 1969 г.

Площта на Община Две могили е разпределена по населени места по следния начин: Вж. Таблица № 3:

Таблица № 3. **Площи на землищата на населените места в община Две могили (в кв. км)**

Населено място	Площ	
	Кв. км	%
с. Баниска	33,945	9,917
с. Батишница	24,056	7,028
с. Бъзовец	31,704	9,262
гр. Две могили	39,769	11,618
с. Каран Върбовка	33,244	9,712
с. Кацелово	47,161	13,778
с. Могилино	28,294	8,266
с. Острица	30,933	9,037
с. Пепелина	20,207	5,903
с. Помен	15,935	4,655
с. Чилнов	18,578	5,427
с. Широково	18,472	5,396
О б щ о:	**342,295**	**100,00**

Източник: Национален статистически институт

Съотношението между градско и селско население в общината е в полза на селското население.

Общата площ на землището на община Две могили има следната структура: Вж. Таблица № 4:

[1] Данните са актуални към 24.02.2025 г.. Източник: *Местна администрация*

Таблица 4. **Баланс на територията на община Две могили (дка)**

Населени места	Земедел-ска	Горска	Населени места дка	Водни течения и водни площи	За добив на полезни изкопаеми	За транспорт и инфра-структура
Две могили	33236	2232	2871	117	-	775
Баниска	23089	9178	1035	761	-	181
Бъзовец	21989	8089	908	269	-	69
Кацелово	35903	9625	1532	298	-	165
Каран Върбовка	21078	10702	801	192	-	137
Острица	21657	8209	627	252	46	88
Чилнов	14822	2736	689	266	-	111
Батишница	20755	2238	1080	2	-	289
Могилино	19985	7509	901	60	59	107
Пепелина	16491	2703	428	153	36	158
Широково	15596	2192	438	170	-	150
Помен	11020	4531	563	-	-	92
Общо за общината	**255621**	**69944**	**11873**	**2540**	**141**	**2322**

Източник: Национален статистически институт

Урбанистичната класификация на селищата е поляризирана - един град, 1 голямо село – над 1000 жители, 3 средно големи села – от 500 до 1000 жители, 5 малки села - от 160 до 500 жители и 2 много малки села – Широково – 23 жители и с. Пепелина – 13 жители с постоянен адрес .

Основните административни, промишлени, обслужващи и културни дейности в общината са съсредоточени в гр. Две могили. Всички селища разполагат с изградена инфраструктура по отношение на електроснабдяване, водоснабдяване и транспортен достъп.

Община Две могили се характеризира със специфична етническа структура. Основните етнически групи в общината са българи, турци и роми. Преобладава населението от българската етническа група (над 54 %)

Налице е историческа свързаност на територията на общината с други територии, както в област Русе, така и в страната като цяло. Освен традиционната «вътрешна» свързаност на град Две могили с близките селища, част от общината, най-силно са се наложили връзките със селищата в област Русе и особено – с областния град, като крупен търговски, стопански и културен център на Дунавския регион и Северна България; с град Бяла, град Попово, град Свищов, със селищата от общините Иваново, Борово, Опака, както и с други територии на страната. Тези връзки и традиции дават основание да се търсят нови възможности за интегрирано развитие на общината с други общини в рамките на област Русе, в рамките на Централен северен район за планиране, както и с други територии в страната и в чужбина. Планира се и по-широко «отваряне» на общината чрез областния център към дунавските общини в съседна Румъния и в други европейски страни, за което във все по-голяма степен ще благоприятстват общата политика на ЕС за развитие на регионите и на транспортните коридори в Югоизточна Европа. Особена роля в това отношение има строящата се магистрала „Русе – Велико Търново“.

2. Природно - ресурсен потенциал и природни забележителности

Географското местоположение и природни дадености, липсата на застрашаващи екологичното равновесие дейности са богатство и предимство на Община Две могили, както и предпоставка за нейното благоприятно икономическо развитие.

Основна водна артерия на община Две могили е река Черни Лом. При село Широково се влива най-големият ѝ приток – река Баниски Лом, която протича през общината с най-долното си течение. На нея южно от село Баниска е изграден най-големият язовир в област Русе - язовир „Баниски“. Язовирът, разположен в близост до с. Баниска и е подходящо място за риболовен туризъм и почивка.

Реките, които преминават през общината – Черни и Бели лом, са потенциален източник за поливане на обработваеми земеделски земи.

Местността Аязмото в село Каран Върбовка е посещавана ежегодно от стотици туристи от страната заради водата от извора, смятана за лечебна.

Природният комплекс от разнообразен ландшафт създава благоприятни условия за развитие на земеделие и животновъдство.

Характерна особеност на община Две могили е красивата и екологически чиста природа. Красивите местности и природните забележителности я правят привлекателна за любителите на познавателния туризъм. Тези фактори, заедно с благоприятното местоположение на общината, обуславят развитието на туризъм не само с локално, но и с национално и международно значение.

По отношение на изискванията на Закона за биологичното разнообразие /ДВ, бр. 77/2002 г., изм. и доп. ДВ, бр. 101/2015 г./, в териториалния обхват на община Две могили, част от землищата на с. Кацелово, с. Острица, с. Пепелина, с. Чилнов и с. Широково попадат едновременно в границите на следните защитени зони от екологичната мрежа на „Натура 2000":

- **BG0000608 "Ломовете"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна;
- **BG0002025 "Ломовете"** за опазване на дивите птици.
- В обхвата на община Две могили попада следната защитена територия по смисъла на Закона за защитените територии:

– **Природна забележителност „Орлова чука"** в землищата на с. Пепелина, община Две могили и с. Табачка, община Иваново;

- **Защитена местност „Находище на Уехтрицова урока - село Острица"** в землището на с. Острица,

ПЕЩЕРА „ОРЛОВА ЧУКА", е водеща природна забележителност на община Две могили и е една от най-интересните пещери в България.

От 1978 г. е археологически паметник на културата от национално значение.

Намира се на десния склон на долината на река Черни Лом, на 6 км източно от гр. Две Могили и на 2,5 км източно от село Пепелина, село Широково, село Острица и на 45 км от град Русе. Пещерата и районът около нея са изключително атрактивни за развитие на различни форми на туризма: познавателен, културен, приключенски, и др.

Пещерата „Орлова чука“ е дълга 13 500 метра и по този признак се нарежда на **второ място** в страната след пещерата „Духлата“. Тя е една от най- красивите благоустроени пещери в България. Температурата в пещерата е относително постоянна през цялата година (14°C). Във входните си лесно достъпни части е облагородена и удобна за посещение. Има гид, който развежда туристите из дебрите на пещерата, която смайва със завидната красота на пещерните си образувания.

Съвместно с членовете на Туристическо дружество „Приста” Русе, основно със спелеолозите, тук се провеждат регионални и национални събори на пещерняците от цялата

страна. Пещерата се посещава от различни групи туристи – организирани ученически групи, съчетаващи посещенията със спортни игри и занимания; групови и индивидуални български туристи от цялата страна; много групи и индивидуални посещения от румънски туристи. В района на пещерата има възможност за нощувки в хижа „Орлова чука".

В близост до посетителския център има заведение за бързо хранене. В пещерата се влиза само с екскурзовод и обиколката на пещерните галерии е около 45 минути. Съгласно решение на Общински съвет Две могили, всеки турист, посетил пещерата, може със същия билет, в същия ден, да посети и къщата на Филип Тотю в Две могили. Пещерата е отворена за посещение от 1-ви април до 30 октомври, без почивен ден.

Изградената до пещерата Орлова чука хижа представлява масивна двуетажна сграда, водоснабдена и електрифицирана, която дава подслон на 27 души. Местността е осеяна с иглолистни горички и хубави поляни. Предлага отлични условия за скално катерене, ориентиране, възможност за зелено училище, стрелба с лък, езда, интересни еко пътеки, условия за барбекю и др. В съседство има бар и тераса със 70 места.

Анализът на компонентите на околната среда – атмосферен въздух, води, почви, шум, отпадъци, показва добро екологично състояние на общината и сравнително ниски рискове от замърсяване.

3. Анализ на икономическия потенциал на общината

Структуроопределящи сектори за местната икономика са селското стопанство и промишлеността, като водещо значение продължава да заема селското стопанство. Неговата структура на производство и специализация определят характера на цялата територия и облика на населените места. Земеделието е застъпено във всички селища на общината и има важна роля за цялостното й развитие.

В общината преобладават микро- и малките предприятия (според Класификатора по Закона за малките и средни предприятия). От общия брой фирми, кооперации и земеделски производители, регистрирани и опериращи на територията на община Две могили, около 90,40% са с персонал до 9 души,6,90% са с персонал от 10 до 49 души, и 2,70% са с персонал от 55 до 249 души. В община

Делът на различните групи предприятия в общинската икономика може да се види от фиг. 3.

***Фиг.3.* Големина на фирмите според броя на заетите в тях в община Две могили**

3.1. Селското стопанство като поле за доходен бизнес

Важен отрасъл в структурата на общинската икономика е селското стопанство, имащо структуроопределящо значение, следвано от промишлеността.

ЗЕМЕДЕЛИЕ

Селското стопанство е основен източник на доходи за населението в повечето населени места на общината. Голяма част от земята се използва за земеделие. Общината е утвърдена като един от големите производители на селскостопанска продукция в страната, като традиционно тук е застъпено отглеждането на хлебна и фуражна пшеница, ечемик, слънчоглед, грозде и технически култури.

Община Две могили е община с аграрен облик и е типичен представител на т.нар. селски общини. Около 53 % от площта на общината са обработваеми земеделски земи. Изоставената земя е около 4738 дка.

Община Две могили има традиции в отглеждане на зърнени и технически култури: пшеница, ечемик, слънчоглед и царевица, като най-голям е делът на пшеницата и слънчогледа. Сравнително по-малък дял заемат площите на трайните насаждения – 1681,51 дка, които не влияят съществено на икономиката на общината, но през последните години години засадените площи с трайни насаждения са се увеличили значително -с около50%, което е добър показател за развитието на овощарството в общината.

Овощарството на територията на общината продължава да се развива, като благодарение на целевото подпомагане, през последните години се създадоха нови масиви от перспективни сортове.

Площите, предназначени за развитие на **отрасъл лозарство** се намират основно в с. Широково, където е единственият действащ по-голям лозов масив в общината.

На територията на общината съществуват благоприятни почвено-климатични условия за развитие на, **зеленчукопроизводството,** но липсват действащи преработвателни предприятия. В резултат на неудачна приватизация, комбинатът в с. Бъзовец преустанови дейността си. Проблем е и напояването.

През последните няколко години в селата Баниска, Чилнов и Кацелово се правят опити за оранжерийно производство на зеленчуци. Поливното земеделие за зеленчукопроизводство се извършва на площите, разположени до реките Баниски Лом и Черни Лом. В землището на с. Чилнов функционират общо 24 бр. оранжерии. В чертите на населеното място, в три дворни места са разположени на площ от 2 дка – 9 бр., на площ от 1 дка – 4 бр. и на площ от 0,8 дка 3 бр. оранжерии. Извън чертите на населеното място са разположени 8 бр. оранжерии на площ от 2,5 дка. Поради близкото им разположение до коритото на река „Баниски Лом“, поливането се извършва от собствени водоизточници на подпочвени води.

През последните години се забелязва положителна тенденция на увеличаване на механизацията в сектор земеделие – закупуване на зърнокомбайни от най-висок клас и високопроизводителни трактори с прикачен инвентар за кооперациите в общината. Земеделските производители вече разполагат с нова модерна механизирана прибираща техника. Преките субсидии от Европейския съюз на единица площ дават допълнителни възможности за закупуване на съвременна техника от селскостопанските производители. При кооперациите и големите арендатори машино-тракторният парк е изцяло подменен с нова техника, като броят на машините съответства на площите, които се обработват. Това спомага да се спазват агротехническите срокове и съответно да се повишават добивите и качеството на продукцията.

Общината ежегодно отдава под наем изоставени имоти в землищата на селата с цел разработването им и отглеждането на полски култури.

Създадена е добра организация за ползване на общинския пазар. Местата за ползване са разграфени и номерирани. Дава се възможност на наемателите да запазват места за по-дълъг период.

Пазарната реализация на селскостопанската продукция е все още затруднена поради липса на добре работеща местна селскостопанска борса.

През последните няколко години навлизането на компютъризираната техника в селското стопанство доведе до наемане на нов квалифициран персонал. Заплатите в сектора значително нараснаха.

В Таблица № 5. е показан броят на земеделските стопани, обработващи земи на територията на Община Две могили за стопанската 2024 г./2025 г.(*Вж. Таблица № 5*)

Горският фонд на общината е 7002.975 дка , който се разпределя така: а/ гори в земеделски земи – 12,3%; б/ залесена територия – 58,1%; в/ широколистни гори – 27,3%; иглолистни гори – 0,2% и нискостъблени гори – 1,7%. Горите в общината се стопанисват от Държавно Лесничейство – град Бяла, Община Две могили и частни стопани

ЖИВОТНОВЪДСТВО

Животновъдството също е с важно икономическо значение за общината. Добре развити са овцевъдството, млечното и месно говедовъдство и пчеларството.

Животновъдството е вторият по значимост подотрасъл на селското стопанство в община Две могили. То е ориентирано основно към отглеждане на овце, крави, кози и домашни птици.

В момента около 75% от обема на животновъдното производство се реализира най-вече в регистрирани и по-малко - в нерегистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност животновъдни обекти, а останалата част - от дребни производители в семейни стопанства.

В регистрираните ферми отглеждането на животни и производството се извършва по европейски стандарти, със сравнително модерни за страната технологии и завишен контрол върху продукцията от страна на държавните органи.

В животновъдните обекти в общината, които покриват изискванията, но все още на са регистрирани по реда на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, се полагат усилия за привеждане на условията за отглеждане на животни в съответствие с изискванията на ЕС и Общата селскостопанска политика.

Общинският съвет на Община Две могили направи промяна в своя наредба, в която беше определена съвкупността на селскостопанските животни, които могат да се отглеждат в жилищната територия на общината. Във връзка с това, усилията са насочени към увеличаване броя на фермите, които се намират извън жилищните територии на населените места . През настоящия планов период се полагат усилия за преструктуриране на млечните ферми в посока на окрупняване, подобряване на условията за отглеждане на животните и породния състав, предвид изискванията на ЕС пред подотрасъла.

Общината ежегодно предоставя на животновъди площи за мери и пасища, а също и свободни площи на пчеларите за развитие на пчеларството.

На територията на общината функционират 2 птицеферми – в гр. Две могили и в с. Бъзовец.

В Община Две могили има 9 рибарника и 2 язовира, които са подходящи за ефективни инвестиции.

В Таблица № 6 е представен списък на регистрираните животновъди на територията на територията на Община Две могили с брой животни към 01.02.2024 г. .(*Вж. Таблица № 6*)

Таблица № 5.
Брой земеделски стопани, обработващи земи на територията на Община Две могили през стопанската 2024 г./2025 г.

№	Землище	Брой земеделски стопани - Кооперации	Брой земеделски стопани - Юридически лица	Брой земеделски стопани - Физически лица	Общ брой на земеделските стопани обработващи земи в землището	Обработвана площ по споразумение, дка	Обработвани площи „бели петна“, дка	Обработвани площи „полски пътища“, дка	Общо обработвана площ в землището, дка
1.	Две могили	2	9	36	47	24097,888	400,651	520,271	**25018,81**
2.	Батишница	2	9	12	23	16471,458	65,409	203,51	**16740,377**
3.	Бъзовец	1	7	10	18	14261,579	45,923	147,775	**14455,277**
4.	Баниска	1	4	8	13	15818,114	47,669	324,2	**16189,983**
5.	Помен	1	4	1	6	6940,599	129,679	163,208	**7233,486**
6.	Могилино	0	5	4	9	9695,948	518,835	168,774	**10383,557**
7.	Чилнов	0	7	10	17	8886,971	121,864	97,384	**9106,219**
8.	Пепелина	1	8	10	19	9267,016	17,861	86,498	**9371,375**
9.	Широково	1	7	9	17	9992,910	24,231	90,664	**10107,805**
10.	Острица	0	5	3	8	13062,966	63,595	204,792	**13331,353**
11.	К. Върбовка	1	8	3	12	14242,269	145,949	251,461	**14639,679**
12.	Кацелово	1	9	7	17	22617,426	239,697	263,894	**23121,017**
						165355,144	1821,363	2522,431	**169698,938**

Забележка:

- Делът на обработваната земя от кооперациите е най-голям, следва делът на обработваемата земя от юридическите лица. Най- малка площ обработват физическите лица;
- Някои от посочените юридически и физически лица обработват земи в няколко землища.

Таблица № 6.
Регистрирани животновъди на територията на територията на Община Две могили с брой животни към 01.02.2024 г.

№	Населено място	Брой животновъди с говеда Юридически лица	Брой ЕПЖ	Брой животновъди с говеда Физически лица	Брой ЕПЖ	Брой животновъди с ДПЖ Юридически лица	Брой ДПЖ	Брой животновъди с ДПЖ Физически лица	Брой ДПЖ
1.	Две могили	1	81	16	308			14	1369
2.	Батишница			1	3			1	134
3.	Бъзовец	1	348	1	2				
4.	Баниска	1	290	1	19			2	10
5.	Помен			2	3			3	87
6.	Могилино							1	10
7.	Чилнов			3	82			3	75
8.	Пепелина							1	271
9.	Широково								
10.	Острица			1	111			1	209
11.	К. Върбовка	1	58	2	27			3	322
12.	Кацелово	1	222	12	216			4	35
		5	**999**	**39**	**771**	**0**	**0**	**33**	**2522**

3.2. Състояние и потенциали на сектор „Промишленост“ за развитие на бизнеса

Структуроопределящи подотрасли на промишлеността в община Две могили са хранително-вкусовата промишленост и подотрасъл “Текстил”. В община Две могили е най-силно развита хранително-вкусовата промишленост. В икономиката на общината преобладава частният сектор. Няколко по-значими за местната икономика фирми определят промишления облик на общината:

Хранително-вкусовата промишленост е представена от частни и кооперативни фирми. Едно от най-големите дружества е **“Великови – ДМ” ООД**, с предмет на дейност производство на захарни и хлебни изделия. Фирмата е производител на голям асортимент захарни изделия - обикновени и тунквани вафли, различни видове бисквити, солети и др. “Великови – ДМ” ООД е с утвърдени позиции на българския пазар. Фирмата изнася своята продукция и в страни от Европейския съюз. “Великови – ДМ” ООД притежава сертификат, удостоверяващ покриването на изискванията на стандартите БДС ISO 9001:2008 и HACCP.

“Великови – ДМ” ООД осигурява работа на над 100 човека. Собствениците притежават мелница, с продукцията от която се покриват нуждите от брашно на фирмата

“Органика България” ЕООД. Фирмата осъществява своята дейност на територията на с. Батишница. "Органика България" е част от "Organika S.A." Полша - международна група с 25-годишни традиции и опит на европейския пазар. В състава й са включени 10 фирми- производители на мека полиуретанова пяна (дунапрен) от Полша, България, Чехия, Русия, Украйна, Босна и Херцеговина, Сърбия, Румъния и Беларус."Органика България" предлага дунапрен в широка гама от плътности, без използване на фреони. "Органика България" е производител на етерни типове дунапрен, подходящи за производство на мебели и матраци, трудногорими типове дунапрен, подходящи за обществени сгради и помещения със специални изисквания за горимост, високоеластичен дунапрен за производство на комфортни, луксозни мебели, гъби от дунапрен с различни форми, анатомични възглавници и възглавници от пух, матраци с висока плътност, с профил осигуряващ пружинен ефект и устойчива конструкция и възможност за пране на калъфа.

"Органика България" се стреми постоянно да инвестира в модернизация и увеличение на производствения си капацитет. Фирмата работи със суровини от реномирани производители, по съвременни технологии и с квалифицирани кадри.

“Жокей” ООД – гр. Две могили

Фирма “Жокей” ООД е правоприемник на Общинска фирма “Дружба импекс” – Две могили. “Жокей” ООД е специализирана в производството на горно мъжко и дамско облекло. Тя е единствен представител в България в производството на жокейски облекла за конен спорт /бричове за езда, турнирни блузи, якета и други аксесоари/. Освен основната си дейност, ръководството на “Жокей” Две могили е основен спонсор на различни прояви от местен мащаб – главно за деца и подрастващи в сферата на спорта, културата, фолклора и изкуството. В момента във фирмата работят около 150 души, а произвежданата продукция е изцяло за външния пазар. Основното работно помещение се намира в гр. Две могили. Производството разполага със 100 прави машини, бродировъчна машина, машина за завъровъчни шевове, банцизи, гладачни машини и друга специализирана техника

Фирма **"Ф+С Агро” – град Русе** закупи склад за съхранение на селскостопански препарати и торове, който е основна база в Североизточна България. В складовата база в гр. Две Могили се съхраняват препарати за растителна защита. Тя е със специален статут и е една от малкото в България, която отговаря на всички изисквания на сега действащото законодателство по отношение на опазването на околната среда и безопасността на работа с препарати за растителна защита.

„Глоуб индъстрис" ЕООД. Развива своята дейност на територията на с. Батишница. Предмет на дейност на фирмата е производство и дистрибуция на двойнолицеви полиуретанови матраци "БЛЯН". В производството се прилага многопластова профилирана технология. Продуктите на фирмата притежават сертификат за ортопедичност

„МАРТИНЕЗ БУТИК" ЕООД е производител на над 400 вида мъжки и дамски парфюми, ароматни свещи, също така ароматизатори за автомобили и домове/офиси. Компанията е създадена през 2012 г. в град Две могили. Фирмата е утвърдена на международните пазари в Дубай, Мароко, Румъния, Гърция, Украйна и Индия, като постоянно увеличава своите представителства.

„БИК" ЕООД се занимава с производство и търговия на сладкарски и тестени изделия с марка „ФИНЕС". Продуктите се изработват ръчно, изцяло с натурални продукти и без консерванти. В предприятието работят около 10 души.

Арониада-Агро ЕООД се занимава с търговия на едро и развива и допълнителна дейност – отглеждане на трайни насаждения от плод арония и производство на биологични продукти – натурален сок от арония, сушен плод арония, брашно от арония, школодави блокчета и други продукти с арония. Фирмата разполага с повече от 80 дка насаждения от арония с регистрация за биологично производство.

Консервеният комбинат в село Бъзовец, който дълги години имаше добри позиции на пазарите в Източна Европа и България и осигуряваше десетки работни места, в настоящия момент не функционира. Закупен е от частни инвеститори и не се стопанисва от общината. В момента на територията на бившия комбинат функционира месопреработвателно предприятие на фирма „Айко Мес".

Предприятие „Зърнени храни България" в гр. Две могили след приватизацията запази основната си дейност по изкупуване и съхранение на зърно. Материалната база е запазена, но не функционира пълноценно.

Съществуващата в град Две могили **Винарска изба** бе продадена на частни инвеститори. Собственост е на акционерно дружество „Шато Данубия". През 2006 г. са произведени първите количества бели и червени вина от серията „Dve Mogili Village". Базата е в добро състояние, правят се нови инвестиции и се внедряват нови технологии. Ферментаторите за бяло и червено вино са снабдени със специални хладилни и вакуумни филтриращи системи. Изградени са 80 бетонни резервоара с вместимост 300 хектолитра всеки. Обзаведена е лаборатория за пълен анализ на готовото вино. Избеното помещение е с 50 броя френски дъбови бъчви. Общият обем на произвежданата продукция е 1500 хектолитра. Осигурява около 25 работни места.

Утвърдени вече в сферата на търговията и услугите са фирми на **"Лашев Топливо" ООД**, **ЕТ "Росица Лашева" и „ВИП Ауто 96"**:

Двете фирми се занимават с търговия с промишлени стоки, отоплителни и строителни материали, транспортни и дърводелски услуги.

„Биоарома" - ЕООД, гр. София с основен предмет на дейност, производство на парфюми, ароматизатори и ароматни свещи;

ЗП „Цветелин Райков" – гр. Две могили;

„Райкови 2010" – ООД, гр. Две могили, с основен предмет на дейност – производство на земеделски култури;

ЗКПУ „Филип Тотю" – гр. Две могили.

В няколко от населените места в общината са изградени малки фотоволтаични централи с мощност до 30 квт.

Възможности за развитие на успешни бизнеси предлагат Източната и Западна индустриални зони.

Индустриалните зони са изцяло водоснабдени. Всички потребители на ел. енергия са с отделно ел. захранване съобразно заявената мощност и поотделно отчитане на консумацията.

Доразвиването на инфраструктурата на съществуващите индустриални зони „Запад" и „Изток" дава нови възможности за разширяване на съществуващи и разкриване на нови производства и за увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата в общината, за стимулиране на инвестициите и подкрепа за развитие на малки и средни предприятия.

Изграждането на автомагистралата Русе – Велико Търново, е стратегически проект, под чието въздействие ще се ускори процесът на икономическо и социално сближаване на регионално и международно ниво. Строителството на автомагистралата ще окаже благоприятно влияние върху връзката на община Две могили със съседните територии извън административните й граници, и най-вече – с община Русе, от която започва автомагистралата, и община Бяла, през която също преминава нейното трасе. Строителството на автомагистралата ще влияе върху регионалната икономика на района, с благоприятно въздействие върху бизнеса и създаването на нови работни места, както през плановия период 2021 – 2027 г, така и след това. Трасето на АМ „Русе - Велико Търново" е част от Европейската пътна мрежа.

Изграждането на нова автомагистрала по направлението „Русе - Велико Търново" ще облекчи изключително товаропотока и ще доведе до рязко намаляване на пътно транспортните произшествия по съществуващия път I-5.

Благоприятни ефекти на този стратегическия инфраструктурен обект върху социално-икономическото развитие на община Две могили през плановия период 2021-2027 г. са:

1. Развитие на съпътстващите дейности при строителството, като търговията и доставката на материали, консумативи и суровини, както и ангажирането на местна специализирана техника и предоставянето на сервизно - ремонтни услуги;

2. Създаване на потенциал за изграждане на „Логистично - индустриален парк Две могили" на площ около 80 000 кв.м. Такъв парк може да предложи модерна складово-логистична база, открити и закрити площи за товарене, разтоварване, складиране, съхранение на стоки за реекспорт, импорт и транзит, оформяне на транспортни и митнически документи, представителство и консултации по действащото законодателство;

3. Развитие на туризма в следните направления:

3.1. Културно-исторически туризъм, свързан с културно-исторически обекти в общината, като;

- „Могилите" в гр. Две могили;
- Пещера „Орлова чука";
- „Широковско кале;
- Екопътека на монасите-исихасти в село Пепелина;
- Селищна могила до село Бъзовец;
- Крепост „Кале Кайнарджа" с. Баниска.

Това ще доведе до увеличаване на туристическия поток, както и до популяризиране на региона, като част от атрактивните туристически дестинации.

3.2. Приключенски и екотуризъм;

3.3. Винен и кулинарен туризъм. Град Две могили е част от дестинация „Мизия" на винено-кулинарния туризъм в България. Наличието на множество пещерни образувания по поречието на р. Черни лом и функционирането на „Винарска изба – Две могили" и „Ариониада - Агро" е добра предпоставка за изграждането на Музей на виното, какъвто няма на територията на цялата област Русе. В съседните общини има и много винарни, които могат да бъдат включени в дегустационни турове, както и организиране на нощувки край лозята.

3.4. Религиозен и поклоннически туризъм;

В Русенска епархия действащите манастири са четири, като един от тях е на територията на община Две могили и това е манастира „Света Марина“ до с. Каран Върбовка. Друг потенциал, с който разполага манастира, и който касае религиозния туризъм е Аязмото, за което се вярва, че пиенето на водите му и измиването с тази вода води до изцеление на нуждаещите се.

5. Повишаване на степента на изграденост на транспортната инфраструктура и качеството на предоставяните от нея услуги;

6. Подобряване на транзитните потоци;

7. Подобряване на структурата на заетостта;

8. Позитивно развитие на наличния човешки капитал;

9. Повишаване на инвеститорския интерес от страна на български и чуждестранни инвеститори;

10. Ускоряване на социално-икономическия растеж и елиминиране на острите регионални различия;

11. Подобряване условията за реализация на готовата продукция, благодарение на подобрената инфраструктура и изграждане на нови търговски връзки.

Очакваното влияние на проекта в посочените направления се оценява от общинското ръководство като възможност да се подобри социално-икономическо положение на Община Две могили през следващите години.

Поради настъпилите промени в инвестиционната политика на общината и необходимостта от осигуряване на възможност за изграждане на „Възлова електроразпределителна станция“ за присъединяване на „Фотоволтаичен парк Пепелина“ и „Фотоволтаичен парк Кацелово“, теренът в Източната промишлена зона на гр. Две могили, предвиден за изграждане на „Логистично - индустриален парк Две могили” с площ 111 371 кв. м. ще бъде заменен с подходящ такъв в Северната промишлена зона. Това е съобразено и с предвижданията на ОУПО.

За изграждане на логистичен парк Две могили, общината е готова да предостави и друг терен при подходящи инвестиционни намерения.

В близост има железопътна гара, селскостопанско летище, а отдалечеността на пристанищата в гр. Русе е само 30 км. С изграждането на автомагистрала „Русе – Велико Търново“ „Логистично - индустриален парк Две могили” би могъл да има стратегическо положение, поради близостта му до важни транспортни направления и коридори (Дунав мост и най-голямото речно пристанище Русе), и поради връзките с пазарите на Балканския полуостров, Черноморския басейн, Източна и Централна Европа, Близкия и Далечния Изток. Такъв парк би могъл да предложи модерна складово-логистична база, открити и закрити площи за товарене, разтоварване, складиране, съхранение на стоки за реекспорт, импорт и транзит, оформяне на транспортни и митнически документи, представителство и консултации по действащото законодателство.

Индустриален парк Две могили ще е със смесени функции - съчетание на производствени и офис сгради, както и складове и съоръжения за дистрибуция. Поради спецификата на региона и това, че община Две могили е от така наречените „общини от селски тип“ дейността на такъв парк би се осъществявала в сферата на селското стопанство и селскостопанските технологии. От значение е и фактът, че в гр. Русе се намира РУ „Ангел Кънчев“ - най-големия университет в България, подготвящ кадри за селското стопанство, а в гр. Две могили - Професионална гимназия „К. А. Тимирязев“ по селско стопанство, която осигурява с подготвен и квалифициран персонал за аграрния сектор на икономиката.

Добри възможности за инвестиционна дейност са свързани и с другата Зона за интегриран подход: „Централната част на село Баниска - зона с преобладаващ социален характер“.

3.3. Търговия и услуги

В град Две могили и в общината търговското обслужване се осъществява предимно от магазини и заведения за хранене и развлечения.

В по-голямата си част то се осъществява от малки фирми, предимно на еднолични търговци, но има и магазини на големи вериги като „Пацони" и „Моят магазин".

В града и селата работят над 20 магазина за хранителни стоки и около 12 за промишлени стоки.

Представителни за отрасъла на територията на общината, са:

- Фирма Жокей ООД – в Две могили има голям супермаркет, магазин за промишлени стоки, ресторант „Сънрайз" 100 места, басейн с лятна градина за 150 места, дискотека.
- Фирма Юсеин Илханов – стопанисва голям супермаркет, 2 големи магазина за промишлени стоки /дрехи, обувки, стоки за бита/, заведение за бързо хранене и храна за в къщи в Две могили;
- Фирма КИМТ-Д Красимир Димов – стопанисва добре зареден магазин за хранителни стоки, Изипей,

На територията на общината са регистрирани още 18 по-малки магазини за хранителни стоки, 9 за нехранителни, 2 магазина за авточасти, 2 хуманни и 2 агро-аптеки, магазини за цветя, книжарници, 3 бензиностанции.

Статистическите данни сочат, че между 70 и 80 % от фирмите в общината осъществяват търговска дейност на дребно:

-„МД Импекс" ЕООД, стопанисващ хранителен и нехранителен магазин, плувен комплекс и дискотека в Две могили;

- „Маркони 96" ЕООД стопанисващ хранителен магазин, в Две могили;
- „Лашев Топливо" ООД;
- , ЕТ „Росица Лашева";
- „Петров 23" ЕООД , ЕТ "Неджати Тасимов" (всички от Две могили) за продажба на строителни материали.

През летния сезон в град Две могили работят два големи плувни комплекса с прилежащи места за хранене. Плувният комплекс „Фламинго" включва голям и малък басейн, заведение за хранене и развлечения със 100 места, детски кът.

Заведенията са категоризирани съгласно изискванията на Закона за туризма и наредбата към него, с една, две и три звезди.

В града и в селата търговска дейност развиват както магазини за търговия на дребно с хранителни и промишлени стоки, така и ателиета за услуги – фризьорски, козметични, фото-услуги.

В град Две могили са регистрирани 6 фризьорски и козметични салона.

Във всяко село от общината има магазини за хранителни стоки, с изключение на села та Широково, Пепелина и Острица.

В гр. Две могили има изграден общински пазар, където всяка събота търгуват местни и регионални земеделски производители, търговци, рибовъди, а в населените места на общината са определени пазарни дни.

В гр. Две могили и общината дейност осъществяват фирми в сферата на строителството, пътнически и автомобилен транспорт – „Иванов-Георгиев" ЕООД, „Русинови" ЕООД, ЕТ „Евгений Богомилов", „Любенови" ООД, „Иван Манолов" ООД, и други .

Собствениците на моторни превозни средства се обслужват от 3 броя бензиностанции: град Две могили – 2 броя, село Кацелово - 1 брой . Изградена е и функционира газ станция в град Две могили .

На територията на общината съществуват 14 броя складове с обща площ над 10 000 кв. м., които се използват за селскостопанска продукция, промишлена продукция и земеделска техника.

Територията се обслужва по Български пощи АД и от всички водещи национални куриерски фирми.

В гр. Две могили има и офис на „Еконт", който обслужва община Две могили и някои населени места от съседните общини Борово и Иваново

Населението на общината се обслужва от фирма превозвач ЕТ "Евгений Николаев" - гр. Две могили от общинската транспортна схема, и с която общината има сключен договор след проведен конкурс. Маршрутът Две могили – Русе се изпълнява от 2 курса дневно.

Учениците от населените места, където са закрити училищата, се извозват до СУ "Св. Св. Кирил и Методий" - гр. Две могили и ОУ "Христо Ботев" с. Баниска с автобуси, предоставени от Министерството на образованието и науката. Децата, посещаващи детските градини и филиалите им в с. Бъзовец и с. Кацелово също се извозват с транспорт, осигурен от общината.

На територията на общината функционират 10 фирми с предмет на дейност транспорт и складиране.

3.4. Историческото и културно богатство на Община Две могили като предпоставка за развитие на туристическия, хотелиерския и културно-развлекателен бизнес на територията на общината

Характерна особеност на община Две могили е красивата екологично чиста природа, съчетана с богато културно-историческо наследство. Липсват застрашаващи екологичното равновесие дейности, което е допълнителна предпоставка за благоприятно развитие на туристическия бизнес. Природните ресурси и забележителности в общината се отличават с богато разнообразие, като в комбинация с територията, на която се намират и нейните културно-исторически обекти, това генерира уникалност и сравнителни предимства за развитието на еко-, селски, културен, рекреационен, поклоннически и велотуризъм. Общината се отличава със съхранена разнообразна природа (Лесопарк "Аязмото, Природен Парк "Русенски Лом"), защитена територия «Орлова чука»

Атрактивни археологически обекти на територията на общината са:

- Широковско кале - Обектът е разположен в покрайнините на едноименното село, върху естествено защитен скален нос, при сливането на реките Баниски Лом и Черни Лом. Известен е на науката благодарение на теренните обходи на Карел Шкорпил от началото на XX в. През 2020 г. с целева финансова субсидия от Министерство на културата бяха проучени 110 кв. м от укрепената площ на крепостта, като разкопките продължиха през 2021 година. Разкопки на обекта се осъществиха през 2022 г.,2023 г. и през 2024 година

В хода на археологическото проучване до външното лице на крепостната стена и кула са разкрити останки от помещение на сграда и ями, запълнени с железни крици и стопилки, резултат от металургично производство. Работилницата е функционирала в края на VI – началото на VII в. Регистрираният по археологически път живот в началото на VII в.

Широковско кале – с. Широково, община Две могили

превръща крепостта при с. Широково в един от едва трите засвидетелствани обекта в Русенското поломие, преживели аваро-славянските нашествия от последната четвърт на VI в.;

- Селищна могила до село Бъзовец – включва останки от няколко селища едно върху друго през каменно-медната епоха /4900 – 4200 г. пр. Хр./ В пласта от средния халколит са разкрити 4 сгради, три от които са горели. Те са изградени от глина и дърво. Цялостно проучвана е сграда № 2, която е с по-големи размери от останалите. Има четириъгълен план, ориентирана Север-Юг. Сградата е била двуетажна. Долният етаж е използван за кухня и склад, а горният е служел за всекидневно обитание. По време на разкопките, в селищната могила са открити находки от кост, камък, мидени черупки, керамика, сечива, накити и предмети с култово предназначение. Предполага се, че това е къща на земеделци отпреди 7000 години. Разкопките в с. Бъзовец не са приключили, но към тях вече се проявява значителен интерес както от жителите, така и от гостите на общината.

- Вековното дърво в землището на с. Каран Върбовка. Дъбът е регистриран в Публичния регистър на вековните дървета. Проявява се интерес от туристи, посещаващи нашата община, да бъдат водени до това вековно дърво.

В седем от читалищата от общината – в селата Батишница, Баниска, Бъзовец, Чилнов, Помен, Широково и Кацелово има етнографски колекции, включващи дрехи, носии, съдове и покъщнина, характеризиращи живота и поминъка на населението на съответните села. С дарения от граждани, тези сбирки ежегодно се увеличават и се поддържат в много добро състояние. През 2024 г. продължават грижите за поддържане и обогатяване на етнографските колекции във всички читалища.

Предстои изграждане на парк „Могилите“, като се предвижда и създаване на музей, където да бъдат експонирани археологическите артефакти на общината.

„Двете могили“ дали името на населеното място

Общината има значителен потенциал за развитие на туристически, хотелиерски и ресторантьорски бизнеси.

Към основните туристически обекти и предпоставки за развитието на туризма и свързаните с него отрасли, спадат:

Природна забележителност – пещера Орлова чука. Намира се в скален масив край село Пепелина по поречието на река Русенски Лом. Дълга е 13 500 метра и по този признак се нарежда на второ място от благоустроените пещери в страната.

Пещера „Орлова чука“ с. Пепелина, Община Две могили

Пещерата е изключително атрактивна за пещерен туризъм. Пещерните галерии изпъстрени с множество сталактити, В скалните галерии се размножава и вида писклив прилеп, който е

уникален за цяла Европа. сталагмити и сталактони я правят една от най-красивите пещери в България, привлекателна за многобройните туристи от страната и чужбина. В галериите ѝ живеят над 15 пещерни вида. В района на пещерата има условия за къмпингуване, спортни игри, скално катерене, туристическо ориентиране. Разработен е проект за опазване на биоразнообразието в пещерата, който се финансира от европейски фондове.

Лесопарк "Аязмото" в село Каран Върбовка, отреден с Решение № 4351/28.12.1971 г. на Министерството на горите, разположен върху 3483 дка залесена площ, уникален с природната си красота, съчетана с лековита вода.

В красивата долина се намира **манастирът "Света Марина"**, посещаван от вярващи от региона и страната. Църквата на манастира е построена през 1890 година, а параклисът и останалите сгради са строени след 1990 година. Ежегодно през м. юни в района на манастира се провежда фолклорен фестивал „Жива вода" и много успешно се съчетават фолклорният и религиозен туризъм.

Манастир „Св. Марина" с. Каран Върбовка, община Две могили

На 17 юли е храмовият празник и почитане на Св. Марина. Тържествената литургия се води от русенския митрополит, заедно с румънски свещеници. В манастира има възможност за нощуване. Базата на манастира е реновирана. Друг обект в близост за религиозен туризъм е Бесарбовският манастир. Двата храма фактически се допълват, тъй като имат различна специфика, различни храмови празници и често се включват в един туристически маршрут.

В околностите на село Каран Върбовка е местността "Бат дол", в която се намират вековно дърво и стар кладенец. Дървото е обявено за защитен обект със Заповед № 343 /04.07.1978 година на КОПС и е с ДР №987. Това е дъб от вида Зимен дъб, височината му е около 30 метра, а обиколката на ствола – 4.60м. В съседната местност "Дял Сърт" също има десетки вековни дъбове, габъри и круши.

В Две могили се намира **къщата-музей на Филип Тотю** – борец за национално освобождение, наричан от народа "хвърковатия войвода". Последните 10 години от живота

си легендарният войвода живее в Две могили. Любителите на историческия туризъм имат възможност да посещават къщата-музей целогодишно.

Къща-музей „Филип Тотю“ гр. Две могили

До църквата “Света Троица” в града се намира и гробът на Филип Тотю. През 1973 година в центъра на град Две могили признателните потомци издигнаха величествен паметник.

Гробът на войводата Филип Тотю в гр. Две могили

Църквата "Света Троица" в град Две могили притежава рядка икона, копие на чудотворната икона на Владимирската Света Богородица.

Църквата "Света Троица" в град Две могили

Паметници, построени в чест на загиналите в Балканската и Отечествената война, в Руско-турската освободителна война, са разположени по цялата територия на Община Две могили.

Паметна плоча, поставена на гара Две могили. увековечи знаменателното събитие, свързващо Две могили с раждането на манифеста на новата българска държавност. През есента на 1908 г. правителствена делегация, пътуваща с влак от Русе към старопрестолния град, начело с Александър Малинов, спира на гара Две могили. Именно по време на този престой министър-председателят съставя Манифеста за обявяването на независимостта.

Местните културни традиции, обичаи и прояви. Освен Фолклорния фестивал „Жива вода” , ежегодно общината е домакин на още няколко, придобили популярност в регионален и национален мащаб, събития, които всяка година увеличават посетителите си:

- Събор на хърцоите – родова среща на хърцойската етнографска група, провежда се в с. Кацелово през м. август, около празника Голяма Богородица;
- Фестивал на етносите – провежда се в началото на м. май в с. Батишница;
- Празник на плодородието – провежда се в началото на м. септември в с. Чилнов.

Очаква се разширяване на **леглова база в общината,** с оглед перспективите за развитието на туристическия бизнес. През 2024 година на територията на общината функционират:

- Къща за гости „Черни лом“ с. Острица, 8 стаи, 12 легла и самостоятелно заведение за хранене към къщата. Предлага храна от собствено производство, допълнителни туристически атракции, голям и малък външен басейн, отлично обслужване. Категория „една звезда“.

Къща за гости „ Черни лом“

- Къща за гости „Еделвайс“ гр. Две могили, - 5 стаи с 9 легла. Има самостоятелно заведение за хранене, външен кът за отдих, барбекю, малък басейн. Категория “една звезда“.

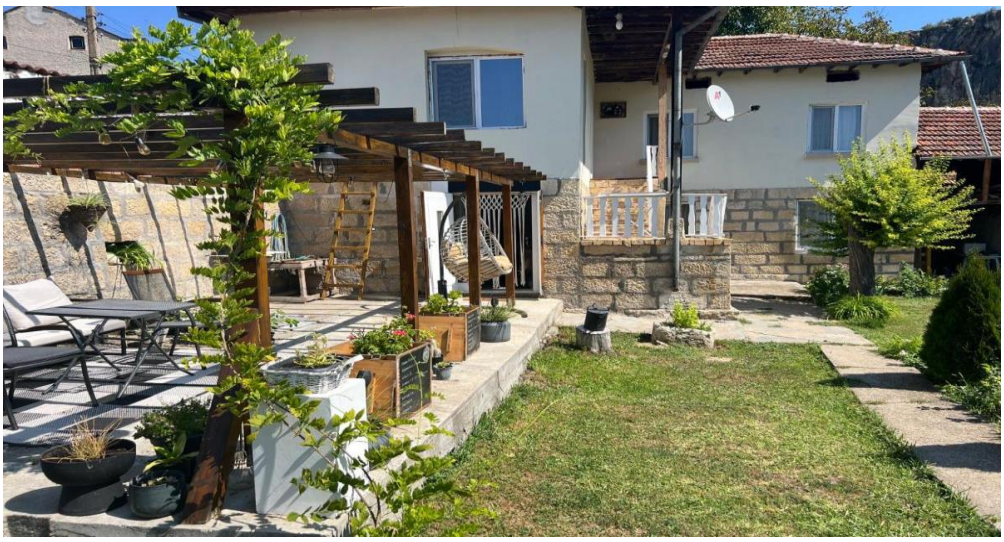
Къща за гости „Еделвайс“

- Къща за гости „Бялата къща“ 3 стаи с 5 легла в с. Пепелина. Категория „две звезди“.

Къща за гости „Бялата къща“

- Стаи за гости „Уикенд“ в гр. Две могили 8 легла;
- Къща за гости „Каза Дивина“ в с. Батишница през 2024 г. не е осъществявала дейност, но предстои да отвори отново през 2025 г. Тя разполага с 5 стаи, голяма механа, самостоятелни кътове за приготвяне на храна, басейн, обособени кътчета за отдих и забавления;
- Стаи за гости „Вила Нелче“ в с. Пепелина с 9 легла;.

Самостоятелни стаи „Вила Нелче“

През 2024 година са открити и две нови къщи за гости в с. Батишница – „Чардака“ - 3 стаи със 7 легла и „При Енко-то“ с 5 легла.

Къща за гости „Чардака“ в с. Батишница

Къща за гости „При Енко-то“, с. Батишница

-

- Къща „Здравец“ - 2 стаи с 4 легла в с. Батишница, категория „една звезда“.
- Къща за гости „Къща Петрови“ – 4 стаи с 8 легла, с. Пепелина. Категория „една звезда“;

-Къща за гости „Вила Добреви“ – 5 стаи с 10 легла, допълнителни туристически услуги, външен басейн, механа, барбекю, конферентна зала. Категория „три звезди“.

Къща за гости „Вила Добреви“

В категоризираните къщи за гости има кътове за хранене, детски кътове, възможности за отдих и туризъм. В района на пещера Орлова чука работи туристическа хижа с 9 легла.

При необходимост могат да се ползват и леглата в ученическото общежитие на ПГСС в Две могили. Базата е след основен ремонт и разполага с 30 легла.

Хижа "Орлова чука" в района на едноименната пещера, намира се на 35 км южно от гр. Русе, недалеч от с. Пепелина. Разположена е на скален масив, до иглолистна гора край поречието на р. Черни Лом. Построена е през 1983 г. Представлява масивна двуетажна сграда, водоснабдена и електрифицирана, луксозно обзаведени 4 стаи, които дават подслон на 9 души, кухненски бокс, столова, санитарни възли. Местността е осеяна с иглолистни гори и хубави поляни. Предлага отлични условия за скално катерене, ориентиране, възможност за зелено училище, интересни еко пътеки, и др. До хижата има асфалтов път и два паркинга.

Хижата се стопанисва от община Две могили. Със субсидия от Републиканския бюджет през плановия период 2014 – 2020 г. е извършен основен ремонт на хижа „Орлова чука“, на стойност 63 800,00лв

В Регионалния план за развитие на Северен централен район от ниво 2 е заложено създаването на културен туристически коридор Русе – Велико Търново – Габрово, който ще минава и през територията на община Две могили. Предвидено е разработването на туристически продукт на базата на културно-историческото наследство на общината, наименуван „Пътешествие през вековете в с.Широково, с Карел Шкорпил и местните предания и легенди“.

През 2018 г. със Заповед РД9Р-71 от 20-ти септември е предоставен статут на обект Църква „Св. Иван Рилски” с. Острица, с класификация на архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност от новото време с категория „местно значение”.

SWOT – анализът на стопанския сектор на община Две могили извежда следните силни страни и потенциали за развитие на бизнеса:

- Благоприятно географско положение;
- Добри природо-климатични условия за развитие на селскостопански бизнес;
- Екологично чиста природа, благоприятна за биологично земеделие;
- Обновена техническа база в земеделието;
- Наличие на производствен опит и традиции в селското стопанство;
- Наличие на специализирано земеделско училище на територията;
- Голям относителен дял на обработваемата земя, нисък дял на ерозиралите земи;
- Добра транспортна достъпност;
- Развита транспортна инфраструктура (жп гара, автомобилен транспорт и комуникации, а в перспектива – в близост автомагистрала Русе – В.Търново);
- Наличие на природни забележителности и исторически и архитектурни паметници, които правят общината атрактивна за различни форми на туризъм;
- Много условия за инвестиции - наличие на свободни и евтини терени за строителство, трудови ресурси, изградена инфраструктура и комуникации).
- Добри транспортни връзки между населените места.

5.Осигуреност с човешки ресурси и институционална подкрепа на бизнеса в Община Две могили

5.1. Образователна инфраструктура, обучение и адаптивност на бъдещите кадри към потребностите на местния бизнес

Образованието и развитите умения са сред най-значимите фактори за подобряването на пазара на труда в Община Две могили.

Образователната структура на населението на 7 и повече навършени години в община Две могили се подобрява в сравнение с предходните години, като следва ясно изразената тенденция на увеличаване на броя и дела на населението с висше и средно образование, при същевременно намаляване на броя на лицата с основно и по-ниско образование. Това в голяма степен се дължи на добре развитата образователна инфраструктура и образователната политика на общинското ръководство. Специално внимание се отделя на мерките, насочени към образователната интеграция на етническите малцинства и към мотивиране на всички деца, младежи и техните родители в общината към по-високо образование.

В общината има три общински училища и 2 детски градини с прилежащи 2 филиала. Училищата са: 2 средни, от които едното е общообразователно, а другото – професионална гимназия, и 1 основно училище.

На територията на общината функционират:

1. ДГ „Св.Св. Кирил и Методий“, гр. Две могили с филиал „Олга Жекова” в с. Кацелово;
2. ДГ „Първи юни“ с. Баниска с филиали в селата Батишница и Бъзовец;
3. Център за подкрепа за личностно развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, изкуствата и спорта (ЦПЛРИСКИОНИС) „Д-р Димитър Пангелов”;
4. ОУ „Христо Ботев“ с. Баниска;
5. СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Две могили;
6. Професионална гимназия по селско стопанство (ПГСС) „К.А. Тимирязев“, гр. Две могили.

Актуалните данни за 2024 г. , имащи отношение към бъдещата адаптивност на обучаваните към потребностите на местния бизнес, са следните:

Средно училище „Св. Св. Кирил и Методий“ град Две могили – профил „Предприемачески“. За учебната 2024/2025 година 361 ученика;

СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ разполага с едни от най-съвременните компютърни кабинети, където се провеждат часовете по информатика и информационни технологии. Има три физкултурни салона и съвременна спортна площадка. Обучението в горните класове е със засилено изучаване на информационни технологии, математика и английски език.

Професионална гимназия по селско стопанство „К. А. Тимирязев“ град Две могили – за учебната 2024/2025 година 159 ученика.

Формираните паралелки са следните: Професионално направление: „Електротехника и енергетика“; Професия: „Електромонтьор“; Специалност „Електрообзавеждане на транспорта“.и Професионално направление: „Растениевъдство и животновъдство“; Професия „Техник – растениевъд“; Специалност „Трайни насаждения“.

Професионална гимназия „К. А. Тимирязев“ по селско стопанство осигурява с подготвен и квалифициран персонал аграрния сектор на икономиката, и може да се превърне във фактор с ключови образователно-икономически функции в общината. Към училището има функциониращо общежитие, което е предпоставка за привличане на ученици от по-отдалечени населени места.

Училището разполага с богата материално-техническа база - селскостопанска, тракторна, автомобилна техника и съоръжения, учебни работилници. Чрез свободно избираема подготовка (СИП) учениците могат да придобиват професионални умения и по технология на шевното производство, информационни технологии, готварство; получават свидетелства за правоспособност от категориите „Ткт”, „Твк”, „В” и „М”.

Гимназията отговаря на новите стандарти и поставени цели в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация. Усилията са насочени към подобряване и модернизиране на базата и създаване на конкурентни условия за обучение, съответстващо на нуждите на съвременното поколение и пазарната икономика.

Гимназията активно работи по програми и проекти и се стреми към развиване на нови, актуални и съвременни насоки в спецификата на селското стопанство по утвърдени добри практики.

В училищата на общината перманентно се провеждат разяснителни кампании за необходимостта от придобиване на образователен ценз с оглед бъдещата реализация на младежите от общината. Дадена е възможност на директорите на учебни заведения, съвместно с бизнеса, да определят насоки за обвързване на потребностите на пазара на труда с придобиваните от учениците професионални умения.

Основно училище „Христо Ботев“ село Баниска – за учебната 2024/2025 година 36 ученика.

Център за подкрепа за личностно развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, изкуството и спорта " Д-р Пангелов" град Две могили – за учебната 2024/2025 година – 160 деца.

Дейността за обучение в ЦПЛРИСКИОНИС се осъществява в следните области:

1.наука;

2.изкуство;

3.спорт;

В област наука – кръжок „Занимателна математика“ 1 – 4 клас.

В област „Изкуства” са включени педагогическите форми: ДТС „Ралички”, Танцова формация „Фламинго”- спортни танци, група за турски фолклор „Йълдъз”.

В област „Спорт“- „Тенис на маса”; „Тенис на корт“ и „Бойни спортове“.

Ръководството на общината полага постоянни усилия за повишаване на квалификацията и за привличане на млади учители в общинската образователна система, чрез създаването на благоприятна жизнена среда и условия на труд, която да задържа и мотивира педагогическите кадри и техните семейства да останат да работят и живеят в общината. Ежегодно се полагат усилия да бъдат възстановени средствата за пътните разходи на всички пътуващи учители от местоживеенето до месторабoтата.

Осигурена е целодневна организация на обучение и възпитание.

Учениците от училищата в общината участват и заемат призови места в общински, областни, национални състезания и олимпиади. Отличията и достойните представяния градят добрия имидж както на училището, в което учат, така и на община Две могили.

Транспортът за всички ученици в училищата в гр. Две могили е безплатен, а за тези, които са от по-отдалечените места, функционира ученическо общежитие. След направен ремонт в общежитието има много добри условия за пребиваване – стаите са в много добро състояние, разполагат с многоканална телевизия, обновени са санитарните възли.

5.2. Човешки потенциал за развитие на бизнеса на територията на общината

Политиката на Община Две могили е насочена към създаването на благоприятна среда за живеене, образование, труд и отдих на територията на общината, тъй като от качеството на човешките ресурси и от тяхната мотивация да останат и да се реализират тук, ще зависи нейният просперитет през следващите години.

Съотношението между населението на Община Две могили в подтрудоспособна трудоспособна и надтрудоспособна възраст към 31.12.2023 г. е 11,89% :53,48% :34,64%: (Вж. фиг. 7.)

41,6% от трудовите ресурси са със средно и висше образование.

Над половината от жителите на град Две могили (50.8 %) са със завършено най-малко средно образование, а за жителите на селата този относителен дял е 34.3 %. По данни на НСИ, община Две могили се нарежда на трето място в Русенска област след общини Русе и Бяла по дял на икономически активното население от общото население в общината (63,1 %).[2] Този показател разкрива неизползван потенциал на работната сила в общината, което благоприятства разкриването на нови бизнеси, още повече, че към момента има „изтичане“

[2] Текущото **икономически активно население**, включва лицата на възраст над 15 г., които са заети в икономиката (полагат труд) или са безработни (предлагат труд).

на кадри към други общини (около 1/6 от трудоспособното население на община Две могили работи в територии извън общината).

***Фиг. № 7.* Съотношение между населението в трудоспособна, надтрудоспособна и подтрудоспособна възраст в Община Две могили (декември 2023 г)**

Източник: Национален статистически институт

Преобладаващото население на общината и на човешките ресурси е от женски пол, което е характерно както за града, така и за селата.

Друга особеност и същевременно предпоставка за осъществяване на бизнес на територията на общината, свързана с човешките ресурси, е броят на незаетите лица. По данни на БТ – гр. Бяла, регистрираните безработни лица в Община Две могили към 31.12.2024 г. е 413 лица. Те са част от потенциала на човешките ресурси, тъй като спадат към групата на икономически активното население (предлагат труд). Безработните жени са 204, т.е. относителният дял на жените в общата съвкупност на регистрираната безработица е 49, 4%, т.е. по-нисък от този при мъжете.

Най-голяма концентрация на работна сила се наблюдава в третичния сектор „услуги“, което е тенденция и в национален мащаб.

Разработената нова интернет- страница на Община Две могили дава възможност тя да се обогатява и с информация за младежки проекти, програми, стипендии, обучение, стажуване, конкурси, мобилност на младите хора и др. възможности за развитие, но към този момент бизнесът не предоставя достатъчно на брой атрактивни работни места, които да привличат младите специалисти и семейства да останат да работят и живеят в общината.

В общината през последните години бяха предприети редица мерки за обучение, повишаване на квалификацията и осигуряване на заетост на безработни лица, посредством финансиране по различни проекти и програми.

За социално-икономическото развитие на общината от ключово значение е качеството на човешките ресурси от гледна точка на професионално-образователна и квалификационна осигуреност. Налице е много добра осигуреност, от гледна точка на териториална близост, с професионални и специализирани висши училища във всички области на науката. В най-отдалечения радиус от 200 км се намират четири висши училища (в гр. Варна), в радиус до 100 км са разположени други шест университета – по един в Свищов, Плевен, Шумен,

Габрово и два във Велико Търново, а широкопрофилният Русенски университет „Ангел Кънчев“ е само на 30 км. от гр. Две могили.

В общината функционират 11 читалища, които развиват богата библиотечна и културно-просветна дейност.

В седем от читалищата от общината – в селата Батишница, Баниска, Бъзовец, Чилнов, Помен, Широково и Кацелово има етнографски колекции, включващи дрехи, носии, съдове и покъщнина, характеризиращи живота и поминъка на населението на съответните села. С дарения от граждани, тези сбирки ежегодно се увеличават и се поддържат в много добро състояние.

Здравеопазване и здравно обслужване.

Община Две могили има сключен договор до 2028 г. с МБАЛ „Юлия Вревска – Бяла” ЕООД, за предоставяне на рехабилитационни услуги и извършване на медицински прегледи от специалисти, по график в Медицинския център, като специалистите са: педиатър, ендокринолог, кардиолог, гинеколог, вътрешни болести, пулмолог и уролог. Лабораторни изследвания се организират всеки месец.

За оказване на спешна помощ в гр. Две могили има Филиал на Център за медицинска спешна помощ, който разполага с линейка и обхваща цялата територия на община Две могили и част от селата на близките общини, както и главния път Бяла-Русе при пътно-транспортни произшествия.

В общината има две действащи аптеки.

В детските и учебни заведения на територията на Община Две могили е осигурено целодневно медицинско обслужване.

В регистрираните здравни кабинети в детските градини и училищата в гр. Две могили медицинските специалисти работят съвместно с РЗИ за превенция на здравето и профилактика на болестите и оказват първа долекарска медицинска помощ. Ежегодно в общината се изнасят лекции от здравни специалисти, относно здравословния начин на живот и хранене. За превенция на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества се провеждат ежегодни информационни кампании.

Социални услуги

На територията на общината се предлагат следните социални услуги:

Домашен социален патронаж – услугата е специализирано звено за социални услуги, действащо на територията на Община Две могили. Предоставя се от Общинско предприятие „Обществено хранене” в 12 населени места на общината и е с капацитет 200 потребители, като реално ползващи услугата през 2024 г. са около 160 потребители. Мисията на Домашен социален патронаж в общината е да реализира обществения ангажимент към възрастните хора и хората с увреждания, като ги подпомогне в тяхната естествена семейна среда чрез:

- Доставяне на храна по домовете;
- Помощ в общуването и поддържането на социални контакти;
- Подпомагане и разширяване на възможностите на потребителите на социални услуги да водят самостоятелен начин на живот;
- Взаимодействие със социални, здравни и други институции;
- Поддържане на личната хигиена и хигиената в жилищните помещения, обитавани от възрастните хора;
- Битови услуги – закупуване на стоки и вещи от първа необходимост, заплащане на топлинна енергия, и др., със средства на лицето.
- *Проект „Топъл обяд“ по Програма „Храни и основно материално подпомагане“.* От услугата през 2024 г. са се възползвали 158 лица.
- *Програма „Механизъм лична помощ“* Програмата стартира през м. август 2019 г. със средства от Агенцията за социално подпомагане към МТСП. Лицата, ползващи услугата, са с ТЕЛК над 90 % с чужда помощ. През 2024 г. от услугата се възползват 72 потребители, (от

тях 12 деца), за тях полагат грижи 72 асистенти. Дейностите биват от личен, домашен и социален характер.

- *Социална услуга „Асистентска подкрепа“.* Асистентската подкрепа се предоставя на възрастни хора в невъзможност за самообслужване, които нямат издадени ТЕЛК решения, или на деца и пълнолетни с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.

- През 2023 г. Община Две могили, сключи Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR002-2.001-0194-C01 по процедура BG05SFPR002-2.001 – *„Грижа в дома“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027*, съфинансирана от Европейския съюз. Срокът на предоставяне на социалната услуга е до края на 2024 г.

Общината участва в редица програми, насочени към осигуряване на работни места за временна заетост и обучение, с оглед съдействие на бизнеса и създаването на нови работни места. През 2024 г. Община Две могили участва в следните проекти със социална насоченост:

- Проект „Топъл обяд“ по Програма „Храни и основно материално подпомагане“;
- Програма „Механизъм лична помощ“;
- Социална услуга „Асистентска подкрепа“;
- Проект „Грижа в дома“ по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027;
- Национална програма „Помощ за пенсиониране”;
- Програма за обучение и заетост;
- „Регионална програма за заетост 2024”;
- Проект „Започвам работа К 2 – заетост“;
- Проект „Младежка заетост+“;
- НП „Старт на кариерата“.

Изготвена е карта на потребностите от социални услуги в общината.

На територията на Общината има 10 пенсионерски клуба, 1 клуб на хора с увреждания и 1 клуб на интелектуалеца. За нуждите на клубовете са предоставени помещения, а разходите за ток, вода и отопление са за сметка на Общинския бюджет. В изпълнение на своите цели и инициативи, клубовете си сътрудничат с общинска администрация, неправителствени организации, Съюза на пенсионерите и инвалидите в България, държавни и общински органи. Общината им оказва съдействие при организиране на тържества, честване на празници, организиране на екскурзии.

В общината към края ва 2024 г. функционират:

„Център за настаняване от семеен тип”

„Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с умствена изостаналост”(ЦНСТПЛУИ). В Центъра е създадена среда за живот, близка до семейната, при която лицата получават необходимата индивидуализирана подкрепа за водене на относително самостоятелен живот. Всяко лице разполага с лично пространство и с пространство за общи дейности с останалите лица и екипа на ЦНСТПЛУИ.

„Дневен център за пълнолетни лица с увреждания” с капацитет 10 потребителя. За функционирането на услугата се използва сградата на бившата детска ясла – първи етаж. Община Две могили реновира и оборудва помещенията. Сградата има достъпна среда за придвижване на хора с увреждания.

Център за обществена подкрепа, гр. Две могили – предоставя подкрепящи социални услуги на деца в риск и техните семейства. Центърът е в тясно сътрудничество с Отдел „Закрила на детето” при Дирекция „Социално подпомагане” гр. Две могили.

В общината е създаден Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви или в риск от насилие. В него са включени социални работници,

представители на местната власт, на полицията и други институции за предприемане на бързи, адекватни и координирани действия за закрила на децата.

Спорт и спортна инфраструктура.

Община Две могили разполага с добра спортна база, която перманентно се поддържа и модернизира. Спортната инфраструктура на общината включва:

- Многофункционален Спортен комплекс. Изградена е нова сграда, съвместяваща следните функции – зала за тенис на маса, фитнес, съблекални, санитарни възли и обслужващи помещения, кафе клуб. Обектът е въведен в експлоатация, през 2023 г. В новооткритата зала се провеждат тренировки на клубове по бойни изкуства, а лицензиран треньор ръководи заниманията на любителите на тенис на корт. . В източната част на комплекса са обособени 21 паркоместа за леки автомобили и 10 велосипедни стойки, разположени непосредствено до главния вход на сградата.
- Тенис-корт, изграден през 2023 г;
- Зона за спорт, включваща площадка за фитнес на открито в гр. Две могили;
- Спортни зали и спортни площадки в училищата на общината;
- Футболни стадиони и футболни игрища в града и в селата на общината.

Спортните площадки и игрищата на територията на общината се поддържат в добро състояние; подобрено е състоянието на спортните съоръжения в тях.

Осигурен е целогодишен достъп до спортни съоръжения за масов спорт и игра на децата и младежите в общината. Добри възможности в това отношение са създадени в Спортния комплекс на гр. Две могили, на тенис корта и детската площадка в гр. Две могили, в спортните площадки в училищата, в кътовете за игра и детските площадки в града и селата на общината.

В общината развиват дейност следните ***спортни клубове:***

- Сдружение с обществено полезна дейност Футболен клуб „Филип Тотю 2018” град Две могили.

Целта му е да насочва и координира дейността по издигане равнището на спортното майсторство, да създава условия за развитие в областта на футбола и други форми на участие на населението на клубно ниво чрез привличане на обществеността. ФК „Филип Тотю 2018” основно се финансира от общината и частично- от спонсори.

Към сдружението има три футболни отбора: мъже – 20 картотекирани, деца (родени 2008-2013) – 18 деца картотекирани, и младша възраст (родени 2006-09) – 17 деца картотекирани .

ФК „Филип Тотю 2018” град Две могили разполага със следната база:

- футболно игрище с олимпийски размери, миниигрище с изкуствена настилка и осветление, и второ голямо игрище, намиращи се в района на градския стадион в гр. Две могили;
- футболно игрище с нормални размери в с. Батишница;
- футболно игрище с нормални размери в с. Бъзовец;
- футболно игрище с нормални размери в с. Баниска.

В селата Батишница, Бъзовец и Баниска се сформират аматьорски футболни отбори, като в тези населени места е създадена благоприятна среда за спортуване и укрепване на физическите умения.

Сдружение „Спортен клуб по тенис на маса” – Две могили

Целта на Сдружение „Спортен клуб по тенис на маса” – Две могили е развиване и популяризиране на тениса на маса на територията на Община Две могили и осъществяване на тренировъчна и спортно-състезателна дейност в областта на този спорт.

В СКТМ - Две могили за 2024 година са картотекирани: до 11 г -31 състезатели ; 13 г.; 15 г.; 19 г.; и 21 г. мъже и жени.

Спортни обекти за масов спорт в гр. Две могили са: мини баскетболно игрище, намиращо се в Градския парк в Две могили; футболните терени с изкуствена настилка, намиращи се в двора на СУ „Св. св. Кирил и Методий" и Градския стадион; изградената външна фитнес площадка в двора на ПГСС „К. А. Тимирязев"; обновеният и изцяло ремонтиран физкултурен салон в сградата на СУ „Св. Св. Кирил и Методий"; новоизградената външна фитнес площадка до сградата на поликлиниката в град Две могили.

Инвестициите направени в спортна инфраструктура и в подобряване на жизнената среда в общината, са инвестиции в здравето на населението.

По традиция Общината подпомага финансово и ресурсно всички институции, отговарящи за развитието на спорта и провеждането на спортните мероприятия. Усилията в областта на спорта са насочени към създаване на условия и възможности за приобщаване на жителите на общината и най-вече – на децата и младите хора, към организирано практикуване на различни видове спорт и социален туризъм, с оглед подобряване на тяхното здраве и физическа дееспособност. Все по-широко се използват възможностите на спорта като превенция срещу нетолерантността, насилието, употребата на тютюневи изделия, консумацията на алкохол и наркотици. Осигурен е целогодишен достъп до спортни съоръжения за масов спорт и игра на децата и младежите.

Всяка година в общината се разработва и приема спортен календар, в който се планират спортните събития, техните организатори, мястото и времето на провеждането им, както и необходимия за целта бюджет.

Членовете на спортните клубове редовно вземат участие в първенства и турнири на общинско, републиканско и международно ниво и печелят престижни награди. Общинското ръководство и ръководството на спортните клубове се стремят към обхващане на всички възрастови групи за изява, развитие и реализиране на лични спортни резултати.

SWOT анализът на сектор Човешки ресурси извежда следните най-важни силни страни, които благоприятстват инвестиционна активност в Община Две могили:

- Добре функционираща образователна система**, оптимизирана** спрямо потребностите на пазара на труда;
- Наличие на свободна и евтина работна ръка;
- Наличие на междуетнически диалог и толерантност;
- Подкрепа от общината за развитието на бизнеса и за създаването на нови работни места;
- Социална система в общината, покриваща широк спектър от услуги, предоставени в общността за нуждаещите се групи от населението;
- Направени значителни инвестиции в спортната инфраструктура и в подобряване на жизнената среда в общината, които са инвестиции в здравето на населението;
- Културни прояви и културни институции в общината с богати традиции. Читалищата, като призната обществена културна институция, продължават да изпълняват своята специфична мисия за съхранение и развитие на традиционните културни ценности;
- Създадена благоприятна среда за труд, отдих и почивка и за развитие на човешките ресурси в общината
- Поддържани и модернизирани спортни бази на територията на общината и превръщането им в привлекателно място за младите хора;
- Насърчаване на ученическия и масов спорт разширяване на дейността на клубовете с деца и юноши;
- Достъп до европейско финансиране на проекти и програми за развитие на човешките ресурси;
- Подобрено образователното равнище на малцинствата и социално-слабите;
- Интензивно развитие на местния административен капацитет и потенциал;

- Участие в програми за обучение на работното място, програми за професионално обучение; и др.

5.3. Административен потенциал и институционална подкрепа за бизнеса в Община Две могили

Община Две могили разполага със значителен административен потенциал. Административният персонал е добре подготвен и има значителен опит, свързан с облекчаване на административното обслужване на бизнеса. Съгласно чл. 8, ал. 2 от Закона за електронните услуги (ЗЕУ), административните органи предоставят всички услуги в рамките на своята компетентност и по електронен път. Електронните административни услуги (ЕАУ) се предоставят и на бизнеса - декларации по ЗМДТ могат да се подават като електронни услуги в областта на търговията – облекчена е също и административната тежест за бизнеса, чрез служебно набавяне на изискуеми документи за определени режими.

Община Две могили е присъединена към Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, разработен от Държавна агенция „Електронно управление“ (ДАЕУ). Чрез него могат да се заявяват 166 административни услуги, както и да се заплащат дължимите такси чрез еПлащане посредством допълнителен канал за заплащане на заявени електронни услуги, чрез ePay. Достъпването до портала може да стане през официалната интернет страница на Община Две могили или чрез сайта на Държавна агенция „Електронно управление“ - Система за сигурно електронно връчване – https://edelivery.egov.bg/. В тази връзка общината е присъединена и към Средата за електронни плащания (СЕП) от 2020 г., а през 2023 г. Общината се присъедини като доставчик на ЕАУ към СЕП чрез използване на Централен виртуален ПОС към Министерство на електронното управление.

Извършва се Поетапно преминаване към електронно управление.

Община Две могили реално работи в Системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС) още от края на 2018 г. Това е първата приложена на национално равнище всеобхватна мярка за премахване на „хартиената“ администрация, и една от основните за намаляване на административната тежест за гражданите, бизнеса и за самите администрации. Съгласно Заповед с № ДАЕУ-20856/7.12.2020 г. община Две могили е включена за изграждане и поддръжка на федериран портал в инфраструктурата на Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДАЕУ),. Инфраструктурата на федерирания портал на общината е конфигурирана към 23.12.2020 г. Съвместно е извършено планирането и организацията на дейностите по изграждане на федерирания портал на администрацията, определени са сроковете и длъжностните лица и е проведено онлайн обучение.

През 2024 година е налице високо ниво на автоматизирания обмен на информация. Изградена е свързаност между данъчната програма на Общината и Агенция по вписванията, с цел автоматично получаване на данни за сключени сделки с недвижимо имущество. Общината има достъп до средата за междурегистров обмен (RegiX), която предоставя възможност за реализиране на интерфейс за автоматизирано подаване и обслужване на стандартизирани заявки за административни услуги по електронен път. Осигурена е възможността за потребителите на информация автоматично да извличат данни от основни регистри, сред които Имотния регистър, Търговския регистър, Регистър БУЛСТАТ; Регистър на задължените лица; Регистър на пенсионерите, Регистър МПС на КАТ, проверка на ТЕЛК решения и др.

Община Две могили е присъединена към единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, в това число и декларациите по ЗМДТ.

По този начин е постигната основната цел: да се предостави възможност на гражданите и бизнеса за централизирано заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги и информация, свързана с тях.

През 2024 г. се предлагат 166 електронни административни услуги и режими, които са вписани в Административния регистър. Те са достъпни чрез официалната Интернет страница на Общината и чрез системата за сигурно електронно връчване. Присъединени сме и към Системата за електронни плащания, която осигурява създаване на платежно нареждане по допустим и сигурен начин, даващ възможност за проследяване изпълнението му от доставчик на платежни услуги. През 2024 г. няма регистриран отказ за приемане/издаване на електронен документ чрез Единния модел.

Община Две могили извършва редовно идентифициране на подходящи общински сгради и терени за стопанска дейност с възможности за продаване, отстъпване на право на строеж, даване под наем или концесия, както и предоставяне за безвъзмездно ползване.

Изработен е Общ устройствен план на Община Две могили, одобрен с Решение № 709, взето на заседание на Общински съвет Две могили с Протокол № 40/25.11.2022 г., обнародвано в ДВ бр. 97 от 06.12.2022 г.

В процес на изработване са Подробни устройствени планове. насочени към обвързаност между ОУПО и ПУП, което е гаранция за преодоляване липсата на съгласуваност между устройственото и стратегическото планиране на територията на Община Две могили и улеснява административно инвестиционните процедури.

През 2023 г. са одобрени общо 11 Подробни устройствени планове.

През 2024 г. са одобрени общо 15 Подробни устройствени планове.

Всички усилия на общинската администрация са насочени към обвързаност между ОУПО и ПУП, което е гаранция за преодоляване липсата на съгласуваност между устройственото и стратегическото планиране на територията на Община Две могили и облекчава административно инвестиционния процес.

6. Актуално състояние на имоти – общинска собственост, подходящи за инвестиционна дейност в общината

Ежегодно Община Две могили представя на заинтересованите субекти – физически и юридически лица, подробна информация за свободните общински имоти, подходящи за осъществяване на инвестиционни дейности.

В Таблица № 7 са представени сгради с прилежащ терен, намиращи се в община Две могили (*Вж. Таблица №* 7)

Таблица № 7. Сгради с прилежащ терен в Община Две могили

Сгради с прилежащ терен находящи се в Община Две могили		
№ по ред	**Акт за общинска собственост**	**Описание на имота**
с. Могилино		
1.	121/1999 г.	Дворно място с площ от 1240 кв. м., върху която попада двуетажна масивна сграда „Дом на специалиста“ с площ на 170 кв. м.
2.	4602/2025 г.	Дворно място с площ 3570 кв. м. върху която попада двуетажна масивна сграда със застроена площ от 196 кв. м., представляваща "Дом за деца" – малък, в едно с построените в имота второстепенни постройки: Двуетажна масивна сграда със застроена площ от 97 кв. м. Едноетажна сграда със застроена площ от 50 кв. м.
3.	4601/2025 г.	Дворно място с площ 10 970 кв. м. върху която попада двуетажна масивна сграда със застроена площ от 542 кв. м., представляваща "Дом за деца" – голям, в едно с построените в имота второстепенни постройки: Гараж със застроена площ от 36 кв. м. Гараж със застроена площ от 105 кв. м. Едноетажна постройка със застроена площ от 70 кв. м. Едноетажна постройка със застроена площ от 118 кв. м. Едноетажна постройка със застроена площ от 77 кв. м. Едноетажна постройка със застроена площ от 90 кв. м.
с. Батишница		
1.	1094/2008 г.	Дворно място с площ от 6500 кв. м., върху която попада двуетажна масивна сграда бивша „Училищна сграда” построена през 1939 г. - 5300 куб. м., двуетажна масивна пристройка върху 240 кв. м. построена през 1980 г.
2.	3821/2017 г.	Дворно място с площ от 3420 кв. м., върху която попада двуетажна масивна сграда бивша „Детска градина” със застроена площ от 364 кв. м. през 1970 г.
с. Бъзовец		
1.	1631/2009 г.	Дворно място с площ от 11 500 кв. м., върху която попада двуетажна масивна бивша „Училищна сграда” със застроена площ от 570 кв. м.
с. Чилнов		
1.	3820/2017 г.	Дворно място с площ от 1280 кв. м., върху която попада бивша "Детска градина" - масивна едноетажна сграда, със застроена площ 170 кв. м., "Склад" - едноетажна сграда, със застроена площ от 33 кв. м. и долепен до нея "Навес" със застроена площ 10 кв. м.

2.	168/2000 г.	Дворно място с площ от 1530 кв. м., върху която попада сграда „Кметство и здравен дом“, масивна сграда със застроена площ от 122,10 кв. м.
с. Острица		
1.	111/1999 г.	Дворно място с площ от 800 кв. м., върху която попада двуетажна масивна сграда „Стара община“ и полумасивна сграда „Фурна“ и „Месалня“ с обща площ 160,4 кв. м.
2.	1289/2008 г.	Дворно място с площ от 1220 кв. м., върху която попада двуетажна масивна сграда „Жилище за специалисти“ и постройка „Изложбена зала“ с обща площ 185,75 кв. м.
3.	446/2006 г.	Дворно място с площ от 6960 кв. м. „Детска градина“ едноетажна масивна сграда със застроена площ от 220 кв. м., Училище - Социално-педагогически интернат, Интернат - масивна двуетажна сграда със застроена площ от 216 кв. м., Гараж - масивна сграда със застроена площ от 45 кв. м., 135 куб. м. 4. Външна тоалетна - масивна сграда със застроена площ от 33 кв. м., 82,50 куб. м.
с. Баниска		
1.	4598/2024 г.	Дворно място с площ от площ 2650 кв. м., върху която е построена едноетажна паянтова сграда - старо Кметство, със застроена площ от 160 кв. м., строена през 1932 г., Гараж - масивен, строен през 1972 г. върху площ от 47 кв. м.

Забележка: *Описаните по-горе имоти са електрифицирани с открита партида и са водоснабдени.*

В Таблица № 8 са представени незастроени терени в Община Две могили *(Вж. Таблица № 8)*

Таблица № 8. Незастроени терени в Община Две могили

№	АОС	Описание на имота
гр. Две могили		
1.	3400/2010 г.	Незастроен терен с идентификатор 20184.1.2279, находящ се на ул. „Възраждане" № 1 с площ от 29 428 кв. м.
с. Бъзовец		
1.	4560/2023 г.	Незастроено дворно място УПИ 476 в кв. 64 с площ 5125 кв. м.
с. Баниска		
1.	2066/2009 г.	Незастроено дворно място УПИ VII – 6 в кв. 8 с площ от 610 кв. м.
с. Пепелина		
1.	2065, 2066, 2070, 2074, 2079, 2080, 2083, от 2085 до 2097, 2103, 2104, 2105, 2111, от 2113 до 2117, от 2111, до 2131/2009 г.	„Тютюнка махала" и „Зелена Махала" - 50 броя имоти, съгласно списък
2.	874, 876, 877	Дворни места намиращи се в „Новата махала" с обща площ от 3 дка

Забележка: *Описаните по-горе терени не са електрифицирани и нямат открита партида, и не са водоснабдени.*

Подробна информация за състоянието на инвестиционните имоти, за цените и за процедурите за тяхното придобиване/наемане може да бъде получена от Отдел "Общинска собственост и регионално развитие"

Тел. за връзка 08141/3999

Запитване може да се направи и на имейла на общината: obshtina@dvemogili.egov.bg

Лица за контакти: 1. Нейхан Назиф - началник отдел;

2. Ферихан Сюлейманова - мл. експерт "Общинска собственост"

Адрес: Община Две могили, гр. Две могили, бул. "България" № 84, п.к. 7150